

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

No. 227. — ŠTEV. 227.

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 28, 1927. — BREDA, 28. SETTEMBRA 1927.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

Prepir zaradi vojne krivde.

NEMČIJA SE BAJE SKUŠA IZOGNITI OBVEZNOSTIM

Zavezniki zro na nemške izjave glede vojne krivde le kot na poskus, da se olajša kazni versailleske mirovne pogodbe. — Ne boje se moralnega vprašanja. — Zahtevajo pa sadove svoje zmage.

BERLIN, Nemčija, 27. septembra. — V času, ko so se ameriški legijonarji tako popolnoma izognili argumentom glede tega, kdo je končal vojno, se je posrečilo nemškemu predsedniku Hindenburgu oživiti argument glede vprašanja, kdo je započel vojno. Sedaj pa je politično ozračje Evrope zastrupljeno z debato, ki ne more priti nikamor in najbrž nikdar ne bo prišla.

Zakaj? Številni ameriški legijonarji so vprašali poročevalca, zakaj ne dovolijo zavezniki predložiti vprašanja nepristranskemu sodišču, če so tako trdno prepričani, da imajo prav? Odgovor na to vprašanje tiči v glavnem v naslednjem ugotovilu:

— Če želita nemški predsednik in nemški zunanji minister debato glede moralnega vprašanja vojne odgovornosti, naj najprvo izjavita svetu, da bo izpolnila Nemčija, neglede na izid take razprave, finančne, vojaške in teritorialne klavzule versailleske mirovne pogodbe ter omejila rezultate take debate izključno le na moralno polje.

Nemčija naj izjavi, da bo izvedla Dawesov načrt, da bo omejila svojo armado in da ne bo pohrustala Avstrije, tudi če bi bilo dokazano, da ni ona započela vojne.

Nemčija naj da jamstva, da išče le moralno satisfakcijo.

Ali pa bo Nemčija storila to? Radovedneži naj se obrnejo na Stresemanna.

Versailleska pogodba in zahteve zaveznikov glede odškodnine in razoroženja Nemčije, vse to počiva na vokalnem kamnu vojne krivde Nemčije. Vzemi proč ta temelj in poslopje se bo porušilo.

Mogoče je res, da bodo zgodovinarji označili kot velikansko bedastočo mirovno pogodbo, ki vali krivdo posebno na prejšnjega kajzerja ter dela razliko med starim režimom in nemškim narodom, ki pa mora plačevati za napake prejšnjega kajzerja. Mirovna pogodba pa obstoji v ravno tej obliki in versailleska pogodba je vse, kar morejo pokazati zavezniki za svojo trdo zasluženo zmago.

Če prizna kdo možnost razprave o vojni krivdi, prizna tudi možnost razveljavljanja cele pogodbe in to je ono, česar ne bodo zavezniki nikdar storili.

Na moralni strani je tesnično, da pravijo zavezniki, da je bilo vprašanje vojne rešeno enkrat za vselej. Francozi trdijo, da ne more biti nobenega dvoma, da je Nemčija zavrnila posredovanje. — Francozi trdijo tudi, da je Nemčija napadla Belgijo in tega ni mogoče spraviti iz njih glave.

Če bi bili Francozi pripravljene priznati, da so se pred letom 1914 pripravljali vsi evropski narodi na velik konflikt, bi tudi izjavili, da je bila Nemčija, ki je započela vse to in da so tozadevna dejstva preveč očitna, da bi se razpravljalo o njih.

Ni mogoče zanikati dejstva, da kaže zgodovina, da so materijalni interesi temelj zunanje politike vseh narodov. Ravno materijalni interesi zaveznikov pa zahtevajo, da se ne napade versailleske mirovne pogodbe.

Vsak turist, ki pride v Nemčijo, čuje, da ne bo mogoče izvesti Dawesovega načrta, kakorhtiro bodo zavezniki zapustili Porensko. Potom svojega predstavitelja v Ženevi izjavlja Nemčija, da ni še nadalje obvezana od vojaških klavzul pogodbe, ker se niso zavezniki razorožili kot obljubljeno v versailleski mirovni pogodbi.

V tem tiči temeljni razlog, zakaj ne bo rodil sadov poziv predsednika Hindenburga. Zavezniki ne morejo dovoliti nekaj takega.

Zaveznikov ne obvladuje v tako veliki meri strah, da bi izgubili arbitracijo, a ne marajo, da bi bil vpriporjen nadaljni napad na pogodbo, ki je zapечатila njih zmago.

MOKRAŠKI BOJ V KONGRESU

Senator Edge in drugi mokrački bodo v novem zasedanju vložili predloge za modifikacijo suhaške postave. — Priporočila Ameriške Zdravniške družbe. — Predlog glede splošnega davka.

WASHINGTON, D. C., 27. septembra. — Senator Edge iz New Jersey je rekel včeraj, da bo prišlo v prihodnjem kongresu do par živahnih suhaških in mokraških debat.

Senator je izjavil, da bo imel pripravljenih par predlog za modifikacijo suhaških postav ter je znano, da bodo imeli več nadaljnih takih predlog njegov tovariš Edwards in drugi mokraški voditelji.

Senator Edge je rekel, da namerava zopet vložiti par predlog, ko se bo kongres sestel, ki bodo določale modifikacijo z bolj liberalno razlago osemnajstega amandamenta in tudi predlog, ki bo razveljavila omejitve, katere so naložili zdravnikom glede množine alkohola, katere smejo predpisati. Ta predloga, — je rekel, — bo v soglasju s priporočili Ameriške zdravniške družbe.

— Kako pa glede izvedenja prohibicije — so vprašali senatorja.

— Zanimiv predlog, — je odvrnil, — mi je stavljal pred kratkim neki možki, ki je zelo odličen v narodnem političnem življenju. O predlogu razmišljam sedaj na resen način. Trdil je, da bi se izvedelo za razpoloženje narodna glede prohibicije, če bi naložili splošen davek, da se pokrije z njim izvedenje prohibicije.

— Vlada izdaja sedaj nekako sto milijonov dolarjev na leto, katere bi lahko drugače porabila v resnično konstruktivne namene, čeprav prijava vsako, da ne pride izvedenje prohibicije nikamor naprej. Priznava se, da je izvedenje danes bolj nezadovoljivo kot je bilo kdaj poprej.

— Da se nudi postavi resnično preizkušnjo, bi se moralo uporabiti celih tisoč milijonov dolarjev, da se plača armado špijanov in ogleduhov, potrebnih, da izvajajo policijsko službo med narodom. To svoto naj bi dobili potom splošnega ljudskega davka, ki bi bil popolnoma ločen od drugih vladnih dohodkov. To bi bil davek na resnične življenske potrebščine, kateremu bi morali prispevati vsi prebivalci.

— Na ta način bi ustvarili reakcijo, ki bi temeljila v splošni zahtevi, naj se izpremeni postavo. Po moji sodbi ne bo storil kongres ničesar, dokler ne bodo ljudje doma zahtevali akcije od svojih zastopnikov v kongresu.

Zatvorjenje tekstilne tvornice.

CLINTON, Mass., 27. septembra. — Potem ko je v zadnjem času obratovala z velikim skrcenjem je zatvorila včeraj tvornica Carnsdale Worsted Company svoja vrata za nedoločen čas. Družba, ki je bila organizirana leta 1905, bo reorganizirana ter se je namignilo, da bo nato zopet otvorila tvornico.

V skrbeh za Koennckeja.

LONDON, Anglija, 27. septembra. — Mojk, ki vlada glede letalca Otto Koennckeja, in njegovih dveh spremljevalcev, je še bolj značilen, ker je imel aeroplan na krovu radijski aparat, s katerim so lahko stopili letalci v stik s postajami na kopnem in ladjami na morju. Povpraševanja v Basri, Bagdadu in Carigradu pa so pokazala, da ni dospel še nikako poročilo o Koennckeju.

POSEBNE NEMŠKE KRIŽARKE

Nemčija gradi baje dve čudoviti bojni ladji. — Križarki po šest tisoč ton nadkriljujeta baje večje bojne ladje v angleški in ameriški mornarici.

LONDON, Anglija, 27. septembra. — Dobro informirani mornariški poročevalci v Daily Mail je podal ugotovilo, da se je posrečilo Nemčiji, kljub naporom sestaviteljev Versailleske mirovne pogodbe, zgraditi bojne ladje, ki so v primeri s tonažo najbolj strašna bojna orodja na svetu.

Navedel je dejstva in številke, kojih namen je pokazati, da sta najnovejši nemški križarki, "Koenigsberg" in "Karlsruhe", splovljeni v preteklem letu, tako močni, da bi lahko zdobili vse križarke dosti večjega obsega, in boljše kot vse kar imata, angleška in ameriška mornarica.

Nemci sami imenujejo ti križarki "Wunderschiffe" ali čudežni ladji. Obroditi križark sta zgrajeni iz posebnega jekla, ki kombinira lahkost z veliko močjo. Pri veliki naglije gonijo križarko turbine po 65,000 konjskih sil, ki delujejo s paro z visokim pritiskom iz šestih petrolejskih kotlov. S polno silo znaša njih hitrost po 32 vozljev, a kadar ladji je križarka, vozita na Diesel motorjih ter imata dovolj petroleja, da lahko prepotujeta 6 tisoč milj.

Oprema križark, ki je izvanredna tako glede sile kot razdelitve, obstaja iz devetih 6-inčnih Kruppovih topov, ki izmetavajo stofuntne izstrelke. Topovi so nastanjeno v strojnih stolpih, po trije v vsakem stolpu ter se jih lahko nabaše ter sproži ob istem času, kot da so puška s trema cevmi.

Železnica bo branila svoje delavce.

TOPEKA, Kansas, 27. septembra. — Atchison, Topeka in Santa Fe železnica je razveljavila odredbo, s katero so bili odpušeni uslužbenci po ponovnem zaplenjenju njih puše ter bo v bodočnosti branila svoje delavce v sodiških proti oderuhom.

Osveta mohamedancev.

LAHORE, Indija, 27. septembra. — Indijec Radž Pal, sestavitelj neke brosure, ki govori zaničljivo o mohamedancih in ki je vzbudila med slednjimi veliko ogorčenje, je bil včeraj ranjen z nožem. Napadalec se je preoblekel v Indijca.

POINCARÉ JE IZZVAL NASPROTNIKE

Poincaré je izzval svoje sovražnike ter rekel, da ne bo resigniral. — Zahteval je združen kabinet. — Odločno svarilo.

PARIZ, Francija, 27. septembra. Na predvečer zopetnega sestanka parlamenta in pred svojimi volilci v departamentu Meuse, je napravil ministrski predsednik Poincaré konec vsem razpravam glede možnosti njegove resignacije s formalnim ugotovilo, ki je bilo močnejše kot njegova prejšnja izjava, "da hoče rajše ostati na svojem mestu".

— Smatral bi kot dezertacijo, — je rekel, — če bi zapustil sedaj pozicijo, na katero sem bil pozvan. Jaz ne bom resigniral, razven če bi mi poslanska zbornica odrekla svoje zaupanje glede te ali one zadeve, v kateri ga hočem imeti ali potom glasovanja, ki bi ogrozilo delo finančne reforme, ki se je pričelo ali glede kake bistvene točke moje politike in mojih prepričanj.

— Moj sklep je tudi sklep mojih tovarišev.

To jasno ugotovilo ni moglo imeti nobenega drugega pomena kot to, da se hoče ministrski predsednik odločno boriti za izvršenje finančnih načrtov, s katerimi je prišel v preteklem letu in ki so že podvojili vrednost franka, ga obdržali na isti višini skozi šest mesecev, uravnati proračun ter izboljšati kredit Francije.

— Edino vprašanje, ki je na tehtnici, — je nadaljeval Poincaré, — je, če naj nadaljujemo z istimi sredstvi, ki so bila dosedaj uspešna v dobri nalogi ali če naj iz tega ali onega razloga damo prednost temu, da se iznebimo delavev ter zamenjamo svoje orodje.

Nato pa je dal vsakemu svojnemu tovarišu v vladi narodne zveze, ki bi bil pripravljen zapustiti kabinet na zahtevo svoje politične skupine, naslednje svarilo:

— Sprejel bom sodelovanje katejegakoli arhitekta pri delu, katerega vršimo, vendar pa zahtevam zase pravico, da izberem svoje lastne kontraktorje in svoj lastni material. Bila je posledica formacije narodne unije, da se je tako hitro ojačilo naš zlomljeni kredit in da je dežela privolila v to, da doprineše žrtve, ki so potrebne za njen rešitev. Če se bo zlomilo to unijo, bi ne pomenjalo to le kompromitiranje vsega, kar se je že doseglo, temveč popolno uničenje vsega.

Ta izziv na naslov opozicije, ki si je zaman prizadevala najti v slabem biznesu in v visokih živ-

VELIKANSKE POPLAVE PO CENTRALNI EVROPI

Najmanjša kneževina na svetu, Lichtenstein, je bila skoro uničena, ko se je porušil nasip ob Renu. Tudi Švica je bila prizadeta. — V Italiji je bilo izgubljenih dosti življenj, ko so nalivi napolnili reke.

INOMOST, Avstrija, 27. septembra. — Lichtenstein, najmanjša kneževina na svetu, je bila skoro uničena včeraj vsled povodnji.

Ker se ni mogel ustavljati velikanskemu pritisku narasle reke Ren, ki predstavlja mejo male kneževine, se je porušil pe tisoč čevljev široki konkretni nasip, ki deli Lichtenstein od Švice, in velikanski valovi so razširili uničenje na vse strani.

Prabivalci so bežali v paniki na strehe hiš in v gričevje in čeprav majka se podrobneje glede izgube življenj, se vendar domneva, da bo izguba velika. Lastninska škoda v Lichtensteinu znaša milijone in milijone. Neštevilni tisoči goveje živine so utonili.

Da se poveča to grozo, je naraslo vodovje Bodenskega jezera za petnajst čevljev ter preti z uničenjem vsega sosednjega ozemlja. V mestu Schaan je utonila požarna brigada, ko je skušala ustaviti razdivjano vodovje.

V Inomestu, kjer je naraslo vodovje za deset čevljev, sta bila porušena dva glavna mostova. Vsaka cesta, vodeča v Inomost je posejana z velikanskimi kameni, vsled česar je promet nemogoč. Mesto Rauchsberg je popolnoma pod vodo in prebivalstvo je zbežalo v gričevje.

BUCHS, Švica, 27. septembra. Vsi napori, da se reši veliki most, ki spaja gorenji tek Rena med Avstrijo in Švico, so se izjalovili, in velik del mostu se je porušil včeraj zvečer pod velikanskim pritiskom vode.

Mednarodni promet med Avstrijo, Švico in Francijo bo treba obrniti drugam, dokler ne bo most popravljen.

ŽENEVA, Švica, 27. septembra. Vsled tropičnih nalivov se se pojavile usodepolne povodnji po iztočni Švici. Reka Rn je odnesla dva mostova ter preplavila večje število majhnih mest in trgov. Vihar je potopil prazen parnik na jezeru Lugano. Mednarodna St. Gotthard železnica je bila prekinjena na več mestih in v Engadinu je bilo izoliranih večje število ameriških izletnikov.

Izjemnih stroških priliko za napad na vlado, je napravil izvrsten učinek na splošni položaj. Ministrski predsednik je ojačil svoje pristaise v vseh strankah ter zadal mogočen in premeten udarec svojim obrekovalcem.

NOVA VERZIJA GLEDE UMORA

Važne priče v morilni zadevi dr. Lilliendahl iz Hammontona. — Nova izpoved žene umorjene-ga.

Mrs. Margaret T. Lilliendahl je izpremenila včeraj svojo verzijo glede umora njenega postarnega moža na neki samotni cesti v bližini Hammontona, New Jersey.

Dosedaj je vedno trdila, da je bil njen mož ubit od dveh črnecev, ko jo je skušal sediti. Iz neke njene včerajšnje izjave pa je razvidno, da je sedaj mneaja, da je izvršil umor neki morfimist, ki je že prej pretil njenemu možu, ki je bil po poklicu zdravnik.

Ob istem času je objavil polietjski načelnik William Hudson iz Vineland, da so se trije trgovci iz Trentona, N. J., nahajali približno ob poldnevastih zjutraj dne 15. septembra na Alston cesti, štiri milje od Hammontona, ko so se morali naenkrat poslužiti zavor na svojem avtomobilu, da se izognejo nekemu modremu kupeju, ki je prišel iz neke stranske poti, na kateri je bil umorjen dr. Lilliendahl. Ti trije bodo prišli v Hammontona, da ugotove, če je William Beach, ki je stal z ženo zdravnik v tajni pisarni zvezi, ter ima sličien avtomobil, mož, ki je sedel v avtomobilu.

HINDENBURGOV ODGOVOR.

BERLIN, Nemčija, 26. septembra. — Ko se bliža osemdeseti rojstni dan predsednika von Hindenburga, se množi tudi število anekdot radi njega. Tako se na primer pripoveduje naslednjo zgodbičo glede predsednika:

— Neki star prijatelj maršala ga je pred kratkim vprašal v palači, kako se izraza pri njem razburjenjen.

— Jaz zvižgam, — je odvrnil predsednik.

— Jaz vas nisem še nikoli slisal zvižgati, — je rekel nato prijatelj.

— Jaz tudi nisem še nikdar zvižgal, — je odvrnil Hindenburg na značilen način.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta poročila ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo krist in našo samostojno ter točno postrežbo.

Dinarji		Lira	
Din. 500	..... \$ 9.40	Lir 100	..... \$ 6.10
Din. 1,000	..... \$ 18.80	Lir 200	..... \$ 11.90
Din. 2,500	..... \$ 46.25	Lir 300	..... \$ 17.55
Din. 5,000	..... \$ 92.00	Lir 500	..... \$ 28.75
Din. 10,000	..... \$ 182.00	Lir 1000	..... \$ 56.50

Za politične, ki pravnice Domstični Dinarjev ali pa Dvatisil Lir dovoljujejo poslati nam po potrebi.

Naloga po krajnjem planu križarstva v najkrajši čas 100 rubljev na državo 21.

FRANK ŠAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Posebni podatki.
Priložna za tujce. Bila ameriških delavcev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manj znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$50, pa 5 centov od vsakega dolarka. Za večje svote po gl. seznamu dogovoriti.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00 Za snozemstvo za celo leto \$7.00
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ŽRTVE PROHIBICIJE

Sedaj se je izvedelo, da so zvezni suhaški agentje iz za dne, ko je bila prohibicija uveljavljena, pa do prejšnjega tedna, usmrtili dvesto oseb.

Državne oblasti so se bavile s 113 slučaji ter dvignile 57 obtožb.

V 22 slučajih so bili obtoženci obsojeni v zveznih sodiščih, kjer je zagovarjal obtožence ameriški državni pravdnik.

Posledica tega je bila, da so bili samo trije agentje obsojeni. Enega izmed teh je pomilostil guvernator države Massachusetts, predno je presedel en dan v ječi.

Ostala dva sta dobila po troje let ječe.

Brez dvoma se lahko da postavno opravičiti vse te agente.

To se pravi, reče se lahko, da so bili pri izvrševanju svoje službe prisiljeni moriti oziroma ubijati.

Sodišče je najbrž uvaževalo te razloge ter jih oprostilo. S tem pa zadeva nikakor ni rešena. Pomisliti je namreč treba naslednje: prohibicijski agentje se ponavadi rekrutirajo iz moralno najnižjih razredov in med njimi jih je dosti s kriminalnimi rekordi.

To je nevaren razred ljudi, ki so vajeni morjenja. Kjer bi se poštenjak desetkrat premislil, — takle možak desetkrat ustrelil.

Pred kratkim je izjavil v Brooklynu zvezni sodnik Marcus B. Campbell:

"Napočil je čas, ko je treba odgovoriti na vprašanje, če živimo v Ameriki ali ne."

Na vrsti je bil vsakdanji slučaj, in treba je bilo do gnati, če ima prohibicijski uradnik pravice preiskati privatno stanovanje brez sodnijskega povelja.

S to zadevo so se že bavila sodišča raznih držav, javnost si pa še sedaj ni na jasnem.

Prohibicijska postava sicer prepoveduje agentom, da bi vdrli brez sodnijskega povelja v privatno stanovanje, toda ta prepoved je menda le na papirju. Nekateri sodniki in uradniki se brigajo zanjo, nekateri pa ne.

Tako se večkrat primeri, da sodnik v enem delu dežele nekaj odobri, dočim smatra sodnik v drugem delu dežele isto dejanje za kaznjivo in za napad na osebne pravice ameriškega državljana.

To je seveda nevzdržno stanje, in sodnik Campbell je popravici zahteval, da je treba v tem oziru popolne jasnosti.

Težava je le v tem, ker postava razlikuje med tovarnami in privatnimi stanovanji.

Campbell je podal svojo izjavo, ko se je bavil z dvema slučajema.

V prvem slučaju so vdrli prohibicijski agentje v neko stanovanjsko hišo ter našli v nji aparate za izdelovanje žganja.

V drugem slučaju je vdrl polieist v privatno stanovanje, ker je domneval, da v njem izdelujejo pijačo. Našel pa ni ničesar.

Obtožena sta najela advokata, in advokat je ugotovil, da niso imeli suhaški uradniki sodnijskega povelja.

Po mnenju sodnika Campbella niso imeli uradniki nobene pravice vdreti v stanovanje ter so zakrivali prestopke, ki ga je treba ostro kaznovati.

Nadalje je rekel sodnik:

"Policist naj roha toliko žganja, kolikor ga hoče, toda to ga niti malo ne upravičuje, da bi smel vdreti v privatno stanovanje. Napočila je skrajna potreba, da se zaščiti pravice državljana v privatnem stanovanju pred policijskimi uradniki ali zveznimi agenti."

Kongres mora v tem oziru prejalislej nekaj storiti.

Proti temu bodo seveda odločno nastopili prohibi-

cijski fanatiki, kajti v obstoječih razmerah zamorejo ribati v kalnem.

Trda bi jim pa predla, in za nohte bi jim šlo, če bi bilo enkrat v kongresu načeto prohibicijsko vprašanje.

Dopisi

Sejo-Mostje pri Ljubljani.

Gospod urednik! Že zopet sem bil v Ribnici in sicer dne 5. t. m. na poslovnem večeru, ki je bil prirejen na čast gospe Sakserjeve in sicer pri g. Lovšinu v Goričivasi. Ker je pa v ribniški dolini Lovšinov kakor listja in trave in da ne bo nikake pomote, naj omenim, da je bilo to pri šest čevljev visokem Franc Lovšinu, očetu Vašega strojnika Francejtna, na št. 21, Goričivasi.

Gostje so bili povabljeni za šest uro, prišli so pa šele ob osmih, tako da sem moral cele dve uri ogledovati krasno ozaljšane mize, a najhujše mi je bilo, ker se nisem upal lotiti na mizi, naloženih potic in tort, ker mi je moja žena rekla, da se to čisto nazadnje je. Ugovarjal sem ji, da bomo potem že vsi sili in bi bilo škoda, pustiti take dobre reči nedotaknjene. Pri mizi celj je bilo spočetka 24 gostov, med temi 15 šestnajstink Lovšinov. Ob poldevatih zaorila je pod oknom slovenska pesem; pevovodja g. Završnik, kateri se je tekom večera izkazal ne samo kot izvrsten pevovodja, temveč tudi kot humorist prve vrste, prišel je s pevci g. Anček, dr. Oražem, Peterlin, Kobler, Pirker in Lahajner. Peli so tako lepo, da bi našemu staremu prijatelju Ivanu sree poskakoval, ako bi jih slišal, posebno pa mi lju, ter je na vsak način pričakoval, da bo storil svojo dolžnost v polnem obsegu. Pričakuje se pa tudi od drugih poslancev, da bodo delali v dobrobit naroda in ne gledali samo na to, da bi zasedli ministrski stolček. Bomo videli, ako se bodo naše uresničile.

Najbolj me je pa razveselila izvolitev našega prijatelja dr. Ivan Švehla. Izvoljen je bil na tiketu slovenske stranke; pevovodja g. Završnik, kateri se je tekom večera izkazal ne samo kot izvrsten pevovodja, temveč tudi kot humorist prve vrste, prišel je s pevci g. Anček, dr. Oražem, Peterlin, Kobler, Pirker in Lahajner. Peli so tako lepo, da bi našemu staremu prijatelju Ivanu sree poskakoval, ako bi jih slišal, posebno pa mi lju, ter je na vsak način pričakoval, da bo storil svojo dolžnost v polnem obsegu. Pričakuje se pa tudi od drugih poslancev, da bodo delali v dobrobit naroda in ne gledali samo na to, da bi zasedli ministrski stolček. Bomo videli, ako se bodo naše uresničile.

Pozdrav

Vaš Joža.

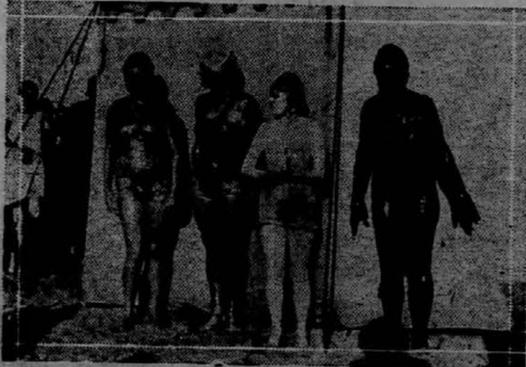
Pittsburgh, Pa.

Kot Var. je znano, so se vršile dne 20. septembra tukaj v Pittsburghu primarne volitve za razne mestne in okrajne urade. V deseti vardi kandidiral sem za aldermana tudi jaz in prejel sem nekaj nad 500 glasov, to se pravi, toliko mi jih je mašina priznala. Nad 600 glasov mi je bilo pa uvradenih ali kreditiranih drugim mojim nasprotnim kandidatom, kajti bilo nas je v vsem pet kandidatov. Naša varda šteje 27 volilnih okrajev. Kjer je bil volilni odbor naklonjen enemu ali drugemu kandidatu, tam se je moje glasove slednjemu pripisalo, kjer je bil pa odbor razdeljen, tam se je štelo polovico mojih glasov, druge se je pa enostavno zamoželo. Vsi moji nasprotni kandidati so bili pa ujedinjeni v tem, da se našo moč kolikor mogoče omalovaži in da se naše glasove kolikor mogoče ignorira. Zmagal pa je moj nasprotnik William Scott, katerega pluraliteta znaša nekako 700 glasov.

Kot vam je znano, sem bil jedini slovenski kandidat. Bil sem deležen moralne in materialne podpore od Slovencev, Hrvatov, Slovakov in Poljakov. Najbolj trdni so bili Slovaki, najbolj omahljivi in mlačni so bili pa Slovenci.

Pretežna večina Slovencev je bila

NAJNOVEJŠA KOPALNA OBLEKA

Predno se pada moderna plavalca v vodo, se vsa nanaže s kolonazom. Kolonaz baje zadržuje mraz, omogoča uspešnejše kretanje in kolikor toliko vzdržuje plavalca na površju.

PREDESEDNIK A. F. OF L. V. AEROPLANU

Pred kratkim se je vozil nad Bolling Field v armadnem zrakoplovu predsednik Ameriške Delavske Federacije William Green (na levi). Poleg njega je pomožni vojni tajnik Davison.

Najdba starih californijskih aktov.

SAN FRANCISCO, Cal., 27. septembra. — Soglasno z nekim poročilom na list Examiner se je našlo na nekem smetišču v Lima, Peru, veliko število manusriptov, očitno oficijelnih aktov mesta San Francisco, katere se je pogrešalo več kot petdeset let. Pri tem gre baje za akte, katere je vzel s seboj občinski svetovalec Harry Meiggs, leta 1854, ko je zbežal, potem ko je ukradel s ponarejenimi listinami \$250,000.

Pogreb Maltzana.

VOLLRATHSRUHE, Meklenburg, 26. septembra. — Pogreb barona von Maltzana, nemškega poslanika v Združenih državah, kakrivi proti svojem lastnemu narodu, bo bodočnost sama kaznovala. Pa naj bo že tako ali tako, kljub temu smo javnosti pokazali, da smo Slovani faktor, s katerim bodo morali v bodoče računati. Organizacija, ki je podpirala mojo kandidaturo, ostane stalna in trajna. V bodoče bomo posegali v vsako volitev in gospodje, ki imajo v rokah politično življenje mesta Pittsburgha, bodo morali na vsak način računati z nami. Začetek je bil dober, akoravno nismo zmagali. Tistim mojim prijateljem in znanem, kateri so me tako marljivo in vestno podpirali, se na tem mestu najbolj iskreno zahvaljujem; obenem se srčno zahvaljujem tudi Vašemu listu, ki mi je šel tako pridno na roke in s tem pokazal, da se zanima za našo stvar in za naš napredek. Nasprotnike bo pa bodočnost spametovala. S prijateljskim pozdravom Anton Zbrašnik.

ANGLEŽI ZMAGALI

Angleški letalski poročnik Webster v Napier enokrilniku je prišel kot zmagalet iz zrčne dirke za Schneiderjev pokal. Dosegel je naglacio več kot 231 milj na uro.

Oslabeli, bolelni možje in žene

Nuga-Tone povzroča zadovolje uspehe že pri uporabi le nekaj dni, v slučaju živčne oslabelosti, izgube teže, slabega teka, ko jedi, neprobnosti, zadržanih in ledvinskih ter drugih nereditosti, ki povzročajo oslabeli in izmučeni telesni sistem. Nuga-Tone daje novo moč in življenje vsem važnim organim telesa. Povrne mirno spanje in napravi dobro kri, počuti se bodejte kot nov človek. Kupite še danes eno steklenico in se prepričajte o uspešnosti v vašem slučaju. Prodaja se v vseh lekarnah z izjemo, da se denar vrne, ako ne pomaga.

Poslovno posredovanje.

Naša banka si je zadala nalogo, da pomaga rojakom vzdrževati poslovne zveze z domovino.

Kdor ima v starem kraju sorodnike, pride večjih pričakovano v položaj, da jim mora nujno denar poslati. Drugi zopet je napravil kupčijo, morda zaaral kako posestvo, ali prevzel domačijo, nakar mora izplačati denar v najkrajšem času.

Hiter prenos denarja je pa v slučajih potreben tudi onim, ki imajo vlogo v starokrajških zavojih ali onim, ki hočejo vnovičiti zapuščine in posojila.

Denarna nakazila tja so za razne potrebe, prenosil od tam izvirajo iz raznih poslov. V vsakem slučaju mora izvršiti banka nalog tako kot je potrebno in za sranko naj, bolj koristno. To pa zamore storiti le banka, ki ima tako razširjene zveze, toliko denarnega prometa in tako dolgo izkušnjo kot ima vse to FRANK SAKSER STATE BANK.

Ako ste naša stranka, ste se o tem že prepričali, sicer nam pa dajte ob prvi priliki priložnost, da Vam v Vaše lastno korist dokazemo vrednost našega bančnega poslovanja.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

Moški so različni: nekateri skopi, nekateri potratni. Tako skopi, da je že grdo in tako potratni, da se gabi pa netnemu človeku.

V tem slučaju imamo posla z moškim prvega razreda.

Prijateljem je priporočeval o svoji najnovejši ljubici:

— Najprej sem jo peljal v gledališče. Nato pa v fino restavracijo. Jezik se ji je bil že dobro razvezal. Se eno steklenico vina, če bi spila, pa stavim, da bi me povabila v svoje stanovanje.

— Zakaj pa nisi naročil še ene steklenice? — so ga vprašali.

— Bi jo bil, ne bojte se, pa ni imela več denarja.

Časopisje poroča:

Ker so akcije New York National Bank jako narasle, se je premoženje George F. Bakerja v desetih dneh povečalo za sedem milijonov.

To zopet dokazuje, da se trdo delo in pridnost izplačata. Krm!

— Mladi letalec Lindbergh je v svojem aeroplanu preletel ocean.

Za to vožnjo je bilo treba velikega poguma, velike vztrajnosti in trdne volje.

S tem poletom pa ni Lindbergh pokazal vsega svojega poguma in vse svoje vztrajnosti.

Da je mladi mož izvanredno vztrajen, je razvidno šele iz sledečega poročila:

— Odkar se je vrnil Lindbergh iz Evrope, je bil navzoč na dvestotriinosemdesetih banketih, prirejenih njemu na čast.

Dvestotriinosemdeset banketov, to ni malekosti. Dvestotriinosemdesetkrat pesti trde piščance.

Poslušat! na vsakem izmed dvestotriinosemdesetih banketov najmanj dvajset do petindvajset govorov.

To, prijatelji, to je pogum, to je junaštvo!

— Ponavadi te največ stane tista stvar, katero zastonj dobiš.

— Te dni sem slišal naslednjo zgodbo o dragem rojaku:

Malo preveč se ga je bil nalezal, toda pri naših ljudeh je že tako, da mislijo, ko ga imajo preveč, da ga imajo premalo.

Sam ni vedel, kako je zašel pred hišo starega prijatelja, katerega že več let ni videl.

— No, k njemu bom stopil — si je mislil — on ni bil še nikdar brez njega.

Potrkal je, odprl in na pragu začuden obstal: — Soba je bila polna praznično oblečenih ljudi, miza se je šibila pod jedjo in pijačo.

Rojak se je začel oprostevati, toda prijatelj mu je krepko stisnil roko rekoč:

— Kar sedi, kar sedi! Dobrodošel! Saj sem ti mislil pisati in te vabiti, pa nisem imel naslova.

— I, kaj pa imate pravzaprav?

— Krstijo imamo. Take krstije ni vsak dan.

Rojak se je udal v vožjo volje ter pričel piti in jesti. Bolj piti kot jesti.

Pri tem si je pa trdno mislil: Napiti se ne smem. Za ves svet ne. Kaj bi rekli ljudje, če bi me videli pijanega!

Toda vino je bilo močno in mu je vedno bolj lezlo v glavo.

— Otroka pa še nisi videl, kaj ne? — ga je vpraševal prijatelj. — Hej, stara pokaži mu otroka!

Srečna gospodinja je odšla v sfransko sobo ter se vrnila z velikim povojem.

Rojaku je začelo postajati vroče. Enkrat vroče, enkrat ga je pa mrzli pot občutil.

— Skandal, si je mislil. — Skandal! Sem se ga že nalezel! Kar po dvoje vidim. Nak, izdati se pa ne smem!

Sklonil se je torej nad povoj in začel prijazno govoriti:

— Oh, kako prijazen otroček je! Pa je res lep! Ali je fant ali je punčka? Kako boste pa krstili tega lepega otročka?

Vsi navzoči so ga začudeni gledali.

V povojku sta bila namreč dvojčka.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GUILAUME APOLLINAIRE:

KAKO JE IZGINIL HONORE SUBRAC

Ves trud je bil zman: policija ni mogla dognati, kako in kam je izginil Honore Subrac. Bila sva zaupna prijatelja in sem bil o vsem dobro poučen, zato mi je veleval notranji glas, da naj povem sodišču, kar mi je znano o tej zagone- ni zadevi: Sodnik, ki sem mu bil natančno razložil slučaj Honoreja Subraea, je bil na moč prijazen, tako da nisem dolgo ugibal, kaj misli o meni: bil je preverjen, da se mi je zmešala pamet. Povedal sem mu svojo sodbu. Zljaj mu je postal obraz še bolj sladak, vstal je in me potisnil k vratom, kjer je prežal sodni sluga, da me neizprosno zgrabi za vrat, če bi bil z najmanjšo kretnjo izljal, da bom jel besneti. Tako sem se prepričal, da je najboljšje, če nikomur nič ne razlagam. Sicer pa je bil slučaj Honoreja Subraea res tako zapreden, da bi nepoučen človek težko verjel, da je tako; resnica bi se mu zdelala bajka. Iz časnikov so ljudje izvedeli, da je bil Subrac malec čudake narave. Poleti in pozimi je bil ogrnjen v površnik in obut v copate. Bil je imovit mož, ki mu ni bilo treba varčevati. Nekega dne sem ga vprašal, čemu se tako oblači.

"Pa zato, da se hitreje slečem, če je treba," mi je odvrnil.

"Sicer pa, — človek se vsemu navadi. Perilo, nogavice in klobuk najlažje pogrešaš. Že od petindvajsetega leta se tako oblačim in nisem bil nikoli bolan." Te besede so mi podžgale zvedavost. Čemu, sem se vpraševal, v kak namen se more Subrac tako naglo slačiti? V domišljiji mi je rojilo vse polno odgovorov in domislekov.

Ko sem se neko noč vračal domov — bilo je menda ob dveh zjutraj — sem zaznal, da me nekdo potihoma klicje. Zdelo se mi je, da je prihajal glas iz zida, ki je stal tik moje poti. Osuplo sem se ustavil. "Ali je kdo na cesti?" je vprašal tajsti glas in pristavil: — "Jaz sem, Honore Subrac".

"Moj Bog, kje ste vendar?" — sem vprašal in vrtel glavo, da bi videl, kje tiči moj prijatelj. Opazil pa sem samo njegov sloviti površnik na cestnem tlaku in tik njega prav tako znamenite copate. Aha, sem se spomnil, zdaj je bil trenutek, ko se je moral Subrac po bliskovo sleči. Odgovoril sem mu glasno: Cesta je docela prazna, dragi prijatelji. Lahko pridete!"

Tedaj je Honore Subrac sam ne vem, kako zlezal iz zida, kjer je bil tako skrit, da ga niti moje oči niso mogle najti. Bil je popolnoma gol. Urno je segel po plašču, ga ogrnil in ročno zapel. Nato je stopil v copate ter se čilo napolnil z menoj, da me spremi do stanovanja. Prepovedoval mi je to-le:

"Vem, da se vam je zdelo čudno, čemu neki čim venomer v plašču in copatah, kar me vendar smeši pred ljudmi. Še bolj vas je presenetilo, da ste čuli moj glas, ne da bi me mogli najti. Zadeva je dokaj preprosta: pojav mimikrije, nič drugega... Veste, priroda je dobra mati. Bitjem, ki se ne umejo dovolj braniti pred pretečimi nevarnostmi, je dala sposobnost, da se pomešajo med svojo okolico in zmedejo tuje poglede. To je mimikrija. Sicer pa — saj poznate to lastnost. Metulji se vidijo kakor listje, ki na njem počivajo, kameleon posname barvo zidu, po katerem pleza in je na mah bel kakor polarni zajec. Tako se živali zavarujejo pred zalezovalci. In glejte — tudi mene neprestano preganja neki sovražnik, ki mu ne morem uteči drugače kot žival, iz strahu ali po lastni volji izpremenim svojo običajno podobo in izginem v okolici. Prvikrat se mi je pripetil tak slučaj pred mnogimi leti. Bil sem petindvajsetleten mladec in ženske so pravile, da sem fant od fare. Poželjiva omožena žena mi je povedala to v obraz in sva začela razmerje. Neko noč sem se mudil pri nji. Sporočila mi je namreč, da je soproj na potovanju. Vrata so se nanadoma odprla in se je pojavil njen mož z revolverjem v roki. Bil sem vsikdar strahopetec. Niti danes me ni zapustila ta nečedna, vendar pa prirojena lastnost. Tisti hip se mi je zasadila v glavo ena sama misel: uteči! Stisnil sem se k zidu, da bi se mu bil splazil za hrbet in se v neopaženem trenutku izmuznil skozi odprta vrata. Tedaj se je godila v moji notranjosti čudovita izprememba: poprijel sem barvo apna, udje so

RADA BI IZVEDELA kje se nahaja FRANK KRAJE, podomače Tonkov iz Cerknice. Pred tremi leti je prišel v Canado in letos januarja meseca sem dobila zadnje pismo od njega. Zato prosim senjene rojake, če kdo ve, da mi sporoči, če pa sam čita ta oglas, naj se nemudoma javi njegovi teti. — **Rozi Jankovič, 692 E. 160. St., Cleveland, O.** (3x 28—30)

IŠČEM svojega očeta VALENTINA ČELIGOJ, doma iz Parji pri St. Petru na Krasu. Če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga sporoči, za kar se mu že vnaprej zahvaljujem. Pred vojno je bil nekje v Colorado, od takrat ne vem kje je. Če pa sem bere ta oglas, naj mi sam piše. — **Eudolf Čeligoj, 1719 Poplar Way, N. Brad-dock, Pa.** (3x 27—29)

mi zlezli vase, da sem bil čisti tenak in se zil v eno s steno: nihče me ne bi mogel opaziti. Tedajci je planil soprog v sredino sobe. Videl me je s praga in se zaman trudil, da bi me zdaj, ko je bil sredi sobe, opazil njegove izbuljene oči. Ni mogel verjeti, da bi bil v tistem hipu pobegnul. Rohnel je kakor blaznež in se po hliskovo obrnil k ženi. Videl sem, kako se je šest revolverjskih krogel zasadilo v njen život. Nato je ves iz sebe, kriče in krilec z rokami planil skozi vrata v noč.

"Tedajci je moje telo poprijelo prejšnjo obliko. Zgodilo se je to čisto nagonski. Obraz je dobil naravno barvo. Jadno sem se oblekel in odšel, preden so prišli drugi s soprogo. Posihmal mi je ostala dragocena sposobnost mimikrije. Prevarjeni soprog pa mi je od tiste noči neprestano za petami. Zasluduje me po vse msvetu. Zdelo se mi je, da bom v Parizu varen pred njim. Toda trenutek pred vami je bil na cesti in me iskal. Ko sem ga ugnedal, me je postalo tako strah, da sem urno slekel plašč in copate ter se stisnil k zidu. Šel je mimo mene in vedno pogledal plašč in copate, ležeče brez lastnika na cesti. Zdal razumete, čemu se tako oblačim. Kako bi drugače izkoriščal v danih trenutkih svojo dragoceno mimikrijo? Vse mora biti pripravljeno, da sem kakor bi trenil slečel."

Čestital sem Subraeu in takoj nato sva se poslovila.

Nekaj dni pozneje je prisopel k meni ves prestrašen in zbeگان. — "Moj sovražnik me zasleduje noč in dan. Od tiste noči sem se mu že trikrat izmuznil, vendar se ga neznansko bojim." Mož je bil vrlo mršav, pa sem mu svetoval, naj pojde na kmete. "Spremljajte me, dragi prijatelj," je rekel, "preveč me je strah, da bi bil šel sam na pot!"

Na ulici se je Subrac tesno stiskal k meni in se neprestano oziral, drgetajoč od vznemirjenja. Nenadoma je divje zavpil in jel na vso moč teči po cesti. Medtem je bil že slekel plašč in sezul copate. Za menoj je tekal neki neznanec. Skučal sem ga zadržati, a me je surov sunil ob cesto. V roki je imel revolver in meril ž njim na bežečega Subraea. Le-ta je bil spreten tekač in je kmalu pribežal k sivemu zidu. Mož z revolverjem je osupel obstal in se prijel za glavo. Tedajci pa ga je prišla besna toga. Jel je slepo streljati v zid, ki je v njem izginil prijatelj Subrac. Ko je odšel, so prhitali bližnji ljudje. Za njimi policija. Klicel sem Subraea, Zaman, Ni ni odvrnil. Stopil sem k zidu in ga otipaval. Zid je bil docela vlažen. Dognal sem, da sta se dve krogli zapicili tja, kjer bi moralo ležati človekovo sree, medtem ko je tretja odkrnila kos zidu ondi, kjer sem opazil neke zabrisane poteze, ki bi utegnile biti človeški obraz.

Smrtna kosa.

V mariborski bolnici je umrla Josipina Križ, rojena Suppan, vdova učitelja, v starosti 36 let.

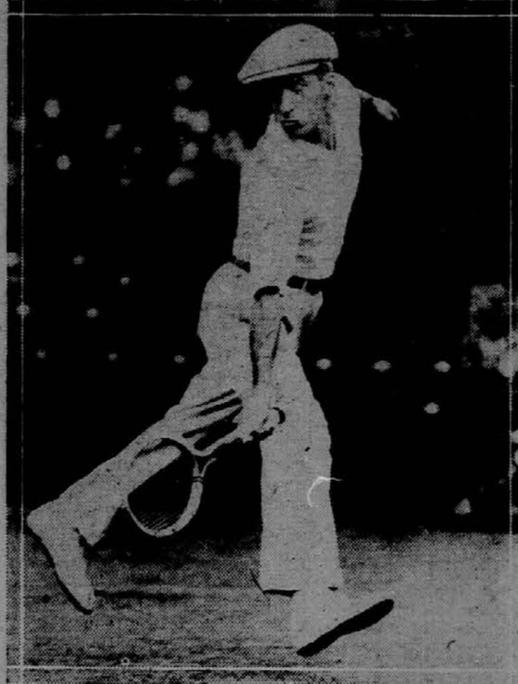
— Umrla je v ljubljani Verica Krylova, edina hčerka inž. Pavla Kryla, profesorja Tehnične srednje šole.

Prav vsakdo-

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

IZ ŠPORTNEGA SVETA

najboljši francoski igralec tenisa René Lacoste.

Lopov Martin Lecian.

Pred olomuškimi divizijskim sodiščem se zagovarja tedi eden od najglasovitejših češkoslovaških razbojnikov, Martin Lecian.

92 strani obsegajoča obtožnica očita Lecianu dva umora, 72 vlovov ter neštivilno tatvin, da o ponovni dezertaciji niti ne govorimo.

Lecian je rojen leta 1900 v Predmestju pri Madjarski Ostravi, je sanjskega stana, po poklicu poljski delavec. Že v zgodnji mladosti je prišel z moralnimi pejmizdružbe v konflikt. V šoli je renitent lenh. Kmalu potem ko je dovršil ljudsko šolo, je šel v polholjskevalnico, v kateri se pa ni prav nič poboljšal. Od 18. leta je zapored vsega skupaj štiri leta v zaporu.

Tudi vojaška služba mu ni dišala. Ponovno je dezertiral. Kot dezertar se je klatil po vsej Moravski tēr se preživljal z vloni in tatvinjo. Pred svojimi preganjalcii se je branil vedno z revolverjem.

V noči od 1. na 2. februarja 1927 je ustrelil nočnega stražnika Franceta Marčeka, dne 8. marea pa žanlarmerijskega narednika Toneta Stuehly-a.

Kljub temu, da so mu bili policijski in orožniki vedno za petami, je izvršil vlom za vlomom ter kradel kakor sraka.

Lopov je bil pa zelo kolegijalen ter skušal svoje komplice vedno zatajevati. Nekemu šoferju, ki ga je peljal kratko pot, v spremstvu dveh deklet, ki sta Luciana med potjo prosili — seveda ne da bi ga poznali — da naj ju vzame na voz, je plačal 900 Kč.

Dne 24. aprila ga je dohitela n-soda. Sedel je z enim svojih tovaršev, Emanuelom Dedekom v gostilni. Nameravala sta pobegniti z avtomobilom na Poljsko. V zadnjem trenutku pa sta se pojavila na pozorišču dva detektiva — ki sta zasledovala pravzaprav samo Dedeka. Lecian je segel v žep po revolver, toda detektiva sta ga prehitela ter aretirala njega in Dedeka. Tako je padel v roke pravice nevarne outsider človeške družbe, ki je bil pa fizično že popolnoma ruiniran in bi bil radi težke tuberkuloze itak samo še malo časa živel.

Obpravna je doslej precej monotona. Lecian, ki napravlja itis težko bolnega človeka in ki ga duši od časa do časa kašelj, sedi apatično na zatožni klopi ter izjavlja v enomer, da se ne spominja ničesar. Na vprašanje zagovornika, če bi v slučaju, da se mu njegovi zločini dokažejo, svoja dejanja obžaloval je odgovoril "da".

Prvi dan razprave je bilo predčitano pismo, ki ga je pisal Lecian po eni svojih številnih dezertacij nekemu četovodji. V pismu pravi Lecian med drugim: "Četovodja, sedaj se nevedno dolgačasite. Sedaj vam ni treba na nikogar paziti. Peroti ste mi postrigli, toda zrasle so mi zopet. Ušel sem sem vam dati par zausnje, vendar sem se zdržal. Glavno je, da čosti je prišel z moralnimi pejmizdružbe v konflikt. V šoli je renitent lenh. Kmalu potem ko je dovršil ljudsko šolo, je šel v polholjskevalnico, v kateri se pa ni prav nič poboljšal. Od 18. leta je zapored vsega skupaj štiri leta v zaporu.

Tudi vojaška služba mu ni dišala. Ponovno je dezertiral. Kot dezertar se je klatil po vsej Moravski tēr se preživljal z vloni in tatvinjo. Pred svojimi preganjalcii se je branil vedno z revolverjem.

V noči od 1. na 2. februarja 1927 je ustrelil nočnega stražnika Franceta Marčeka, dne 8. marea pa žanlarmerijskega narednika Toneta Stuehly-a.

Kljub temu, da so mu bili policijski in orožniki vedno za petami, je izvršil vlom za vlomom ter kradel kakor sraka.

Lopov je bil pa zelo kolegijalen ter skušal svoje komplice vedno zatajevati. Nekemu šoferju, ki ga je peljal kratko pot, v spremstvu dveh deklet, ki sta Luciana med potjo prosili — seveda ne da bi ga poznali — da naj ju vzame na voz, je plačal 900 Kč.

Dne 24. aprila ga je dohitela n-soda. Sedel je z enim svojih tovaršev, Emanuelom Dedekom v gostilni. Nameravala sta pobegniti z avtomobilom na Poljsko. V zadnjem trenutku pa sta se pojavila na pozorišču dva detektiva — ki sta zasledovala pravzaprav samo Dedeka. Lecian je segel v žep po revolver, toda detektiva sta ga prehitela ter aretirala njega in Dedeka. Tako je padel v roke pravice nevarne outsider človeške družbe, ki je bil pa fizično že popolnoma ruiniran in bi bil radi težke tuberkuloze itak samo še malo časa živel.

Obpravna je doslej precej monotona. Lecian, ki napravlja itis težko bolnega človeka in ki ga duši od časa do časa kašelj, sedi apatično na zatožni klopi ter izjavlja v enomer, da se ne spominja ničesar. Na vprašanje zagovornika, če bi v slučaju, da se mu njegovi zločini dokažejo, svoja dejanja obžaloval je odgovoril "da".

Prvi dan razprave je bilo predčitano pismo, ki ga je pisal Lecian po eni svojih številnih dezertacij nekemu četovodji. V pismu pravi Lecian med drugim: "Četovodja, sedaj se nevedno dolgačasite. Sedaj vam ni treba na nikogar paziti. Peroti ste mi postrigli, toda zrasle so mi zopet. Ušel sem sem vam dati par zausnje, vendar sem se zdržal. Glavno je, da čosti je prišel z moralnimi pejmizdružbe v konflikt. V šoli je renitent lenh. Kmalu potem ko je dovršil ljudsko šolo, je šel v polholjskevalnico, v kateri se pa ni prav nič poboljšal. Od 18. leta je zapored vsega skupaj štiri leta v zaporu.

Tudi vojaška služba mu ni dišala. Ponovno je dezertiral. Kot dezertar se je klatil po vsej Moravski tēr se preživljal z vloni in tatvinjo. Pred svojimi preganjalcii se je branil vedno z revolverjem.

V noči od 1. na 2. februarja 1927 je ustrelil nočnega stražnika Franceta Marčeka, dne 8. marea pa žanlarmerijskega narednika Toneta Stuehly-a.

Kljub temu, da so mu bili policijski in orožniki vedno za petami, je izvršil vlom za vlomom ter kradel kakor sraka.

Lopov je bil pa zelo kolegijalen ter skušal svoje komplice vedno zatajevati. Nekemu šoferju, ki ga je peljal kratko pot, v spremstvu dveh deklet, ki sta Luciana med potjo prosili — seveda ne da bi ga poznali — da naj ju vzame na voz, je plačal 900 Kč.

Dne 24. aprila ga je dohitela n-soda. Sedel je z enim svojih tovaršev, Emanuelom Dedekom v gostilni. Nameravala sta pobegniti z avtomobilom na Poljsko. V zadnjem trenutku pa sta se pojavila na pozorišču dva detektiva — ki sta zasledovala pravzaprav samo Dedeka. Lecian je segel v žep po revolver, toda detektiva sta ga prehitela ter aretirala njega in Dedeka. Tako je padel v roke pravice nevarne outsider človeške družbe, ki je bil pa fizično že popolnoma ruiniran in bi bil radi težke tuberkuloze itak samo še malo časa živel.

Obpravna je doslej precej monotona. Lecian, ki napravlja itis težko bolnega človeka in ki ga duši od časa do časa kašelj, sedi apatično na zatožni klopi ter izjavlja v enomer, da se ne spominja ničesar. Na vprašanje zagovornika, če bi v slučaju, da se mu njegovi zločini dokažejo, svoja dejanja obžaloval je odgovoril "da".

Prvi dan razprave je bilo predčitano pismo, ki ga je pisal Lecian po eni svojih številnih dezertacij nekemu četovodji. V pismu pravi Lecian med drugim: "Četovodja, sedaj se nevedno dolgačasite. Sedaj vam ni treba na nikogar paziti. Peroti ste mi postrigli, toda zrasle so mi zopet. Ušel sem sem vam dati par zausnje, vendar sem se zdržal. Glavno je, da čosti je prišel z moralnimi pejmizdružbe v konflikt. V šoli je renitent lenh. Kmalu potem ko je dovršil ljudsko šolo, je šel v polholjskevalnico, v kateri se pa ni prav nič poboljšal. Od 18. leta je zapored vsega skupaj štiri leta v zaporu.

Tudi vojaška služba mu ni dišala. Ponovno je dezertiral. Kot dezertar se je klatil po vsej Moravski tēr se preživljal z vloni in tatvinjo. Pred svojimi preganjalcii se je branil vedno z revolverjem.

V noči od 1. na 2. februarja 1927 je ustrelil nočnega stražnika Franceta Marčeka, dne 8. marea pa žanlarmerijskega narednika Toneta Stuehly-a.

POLICIJSKI PSI

Za policijske pse je pri kompetentnih faktorjih ponekod mnogo premalo zanimanja, zato ne bo odveč, če reproduciramo sledeči članici iz lista "Neues Wiener Journal".

Te dni je preprečil policijski pes, ki je spremljal dunajskega policijskega stražnika Groissa v zgodnjih jutranjih urah na njegovem službenem potu velik vlom ter omogočil, da je bil zaslečen lopov, ki je udril v neko trgovino, v zadnjem trenutku z vsem plenom, ki ga je nameraval odnesti. Ker je potegnil vlomilec, potem ko se je utihotal v lokalno zopet doli, bi ga patroljujoči stražnik ne bi bil opazil, da ni imel pri sebi policijskega psa, ki je izvohal vlomileca.

Javnost izve le redkokdaj kaj o delu policijskih psov. Javnost niti tega ne ve, da bi policijski psi lahko ravno sedaj praznovali svoj dvajsetletni službeni jubilej.

Kako koristni so policijski psi, ne samo za poljeje, temveč tudi za vse prebivalstvo, sledi iz dejstva, da je rešil vsak dunajski policijski pes že vsaj enemu človeku življenje! Bodisi, da je našel na svoji službeni poti otroka, ki ga je zapustila mati in ga položila na prag kake hiše, bodisi, da je izsledil v mrzli zimski noči v Pratru kakega "breztreščnika", ki bi bil sicer mrznil, bodisi, da je našel kakega samomorilca, ki je ležal v grmovju ter bi bil poginil, da se mu ni prožila pravočasno zdravniška pomoč. Policijska statistika navaja v tem oziru natančne podatke. Najmanj petdeset Dunajčank se ima zahvaliti policijskim psom, da sploh še eksistirajo. Iz policijskih podatkov je razvidno, da so izsledili dunajski policijski psi tekom zadnjega leta nič manj kot 171 "breztreščnikov", šest vlomilec, tri osebe, ki so se pregrešile zoper pravost itd.

Tudi dunajski policijski psi so razdeljeni takorekoč na čimovniške razrede. Kriminalni pes, ki ga uporabljajo le za velike afere, bi bil zelo razžaljen, če bi ga zamnjali za navadnim euekom-spremljevalcem. Trideset do štirideset korakov pred policijske potuljko smukne policijski pes neslišno v grmovje. Kjerkoli naletli na kakega človeka, ki spi pod milim nebom, ali pa na kak zaljubljen parček, ki se ne more odločiti, da bi se vrnil domov, se ustavi ter da razumeti s kratkim lajanjem svojemu gospodarju, "da je nekaj našel". Onemu, katerega je našel, ne stori ničesar — dokler je absolutno miren.

V nasprotnem slučaju zgrabi pes človeka biskoma za sedalo — navadno za hlače, tuintam pa zgrabi obenem s hlačami tudi malo za meso — vrže človeka na tla in čaka. Če treba se ta procedura ponovi, dokler ne pride patrolja.

Naravno je, da se dvajsetni jubilej policijskih psov ne bo mogel praznovati na običajni način. Ne bodo mogoči nobeni govori in nagovori. Od prvih dunajskih policijskih psov ni nobeden več živ — današnji bodo dobili ob priički 20-letnice kvečjemu dobre klobase ter bodo s tem gotovo zelo zadovoljni.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

Dedič velikega premoženja izginil.

Richard J. Reynolds iz Winston Salem, N. C., ki je stanoval tekot poletja v Long Beach, L. I., kjer je imel v najemu hišo, je brez sledu izginil že 16. septembra. Mladi mož je predsednik Reynolds Airways Inc. in dedič premoženja, ki znaša nad \$50.000.000 kot edini sin njegovega očeta, ustanovitelja Reynolds Tobacco Company.

Reynolds so zadnjikrat videli dne 16. septembra ob šestih zjutraj, ko je zapustil Charm klub na zapadni 51. cesti z neko mlado deklico, da jo odvede na Grand Central postajo.

Mlada deklica, Marija Houston se je napolila v St. Louis, da obišče svojo mater ter se je medtem že vrnila v New York.

Mussolini dobil zopet sina.

RIM, Italija, 27. septembra. — Rahela Mussolini, žena italijanskega diktatorja in ministr. predsednika je rodila danes v vili Carpena, pri Forli, sina. — Novi sin bo krščen na ime Romano.

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim sreem naznanjam sodnikom, znanec in prijateljem žalostno vest, da je zemlja smrt pretrgala nit življenja moji ljubljeni soprogi

MARIJA KRUIŠTZ.

Ranjka je bila rojena pred 63. leti v Konjicah na Spodnjem Štajerskem, podomače Mrakova Mina. V srečnem zakonu sva bila nad 44 let in dne 19. septembra je po dolgi in mučni bolezni v Gospodu zaspala. Pogreb se je vršil dne 21. septembra s sv. mašo na katoliškem pokopališču v Frontenac, Kans. Pokojna je bila članica društva štv. 1 Avstrijskega Bolniškega Podpornega Društva v Frontenac, Kans.

Iskrene hvala vsem društvenim članom kakor tudi vsem ostalim prijateljem, ki so čuli ob mrtvaškem otruji jsi podarili krasne vence in cvetlice ter jo spremili k večnemu počitku. Hvala pogrebniku za njegovo naklonjenost in vsem, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba. Bilo jih je toliko, da bi bilo preveč, če navedem vsa imena, zato lepa hvala vsem skupaj.

Tebi, draga nepozabljena soproga in mati, počivaj v miru in lahka naj ti bo ameriška zemlja!

Zalujoči ostali:

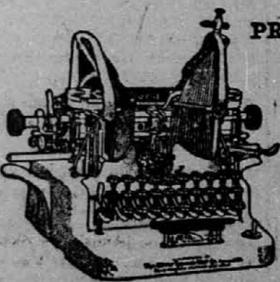
John Krušitz, soprog.
John Krušitz, sin z družino.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

POSEBNA PONUDBA NAŠIM ČITATELJEM

PRENOVLJEN PISALNI STROJ "OLIVER"

Model 9.

\$25.—

3 stroščico za slovenske črke č, š, ž

\$30.—

OLIVER PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

English-Slovene Reader

Bestavil dr. F. J. KERN

CENA s poštnino SAMO \$3.—

Knjiga vsebuje začetne nauke o izgovarjavi angleških besed; vaje za učence angleščine; berila in članke s slikami ter kratak angleško slovenski in slovensko angleški besednjak (4000 besed).

Naročila pošljite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENŠKE IN HRVAŠKE
REGALJE, PREKORANICE, TRBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITO

Sigurno 25% cenoje kot drugod.
VICTOR NAVINEK,
351 GREEVE ST., CONENHAUGH, PA.

UKRADENI NAKIT ROMAN IZ ŽIVLJENJA Za Glas Naroda priredil G. P.

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Arretanje parnikov Shipping News

23 (Nadaljevanje.)

Bila ji je trn v peti in to predvsem raditega, ker se je Lotar tako rad pečal z njo in ker jo je stara mati naravnost obojevala.

Ostro ga je karala in nazaj opet rekla, da ni Jenny kot vrnjinja podanika primerna družba zanj.

Lotar je čutil, da je njegova mati sovražna Jenny. To ga je bolelo in nekega dne je zaupal stari mam svojo bol.

Zakaj govori mama vedno tako zaničljivo o nji? Ali je kakšna sramota, da je bil njen stari oče nekoč rendant na Wildenfelsu?

Ne, Lotar moj, to prav gotovo ni nikaka sramota. Tudi gospod učitelj pravi tako. Otrok delavca ali otrok kneza, oba morata biti dobra in zmožna, če hočeta kaj veljati v življenju.

V tem oziru ima gospod učitelj popolnoma prav.

No, torej, Jenny je gotovo ljubka in dobra in meni je popolnoma vseeno, če prihaja iz plemstva ali pa ne. Jaz jo imam rad ter me strašno veseli, da je sedaj pri nas.

Tega se vedno trdi, dečko moj.

Stara mama, — zakaj pa je mama čisto drugačna kot pa sva ti in jaz? Zakaj ne ljubi male Jenny kot vsi drugi ljudje na gradu? Grofica Teja je vzdihnila.

Mama ne more nič zato, ona je pač drugačne narave kot mi drugi.

Lotar je priklinal.

Veš kaj, včasih si moram misliti, da ne more mama sploh nikogar v resnici ljubiti, — niti mene ne.

Stara dama se je prestrašila.

Deto, — kaj takega si ne smeš domišljati. Mama ne pokaže, če ima koga rada. In raditega ji je treba tudi zelo obžalovati. Midva pa jo bova kljub temu ljubila, kaj ne?

Da, zagotovo. Veš kaj, neizmerno lažje pa bi bilo, če bi kdaj pokazala, da nas ima rada.

Grofica Teja je vzdihnila, polna skrbi. Obnašanje Suzane namram Jenny je bilo bolelo. Tem bolj nežno pa je oklenila dete v svoje srce. Iskreno jo je tudi veselilo, da je Lotar od dne do dne bolj ljubil malo deklico.

Jenny je takoj poklonila svoje srce Lotarju. Štela je ure, kadar je imel solo. Pogosto se je na tistem splazila k vratom učne sobe ter prisluskovala, če bo čula njegov glas. Nato pa je bila za nekaj časa zadovoljna ter zopet odhitela. Vse svoje proste ure je posvetil Lotar svoji mali varovanki. Celo stara mama je bila včasih prikrajsna, kadar je bilo lepo vreme ter sta se otroka podila po parku.

11.

Izza smrti Joahima Wildenfelsa je minulo dvanajst let. Bilo je nekega jasnega, lepega zimskega dne, malo pred Božičem. Od jezera je prihajala skozi zasnežen park neka vitka, mlada dama. Nosila je temnozeleno obleko in kratak jopič iz kožuovine. Njena mladostna, elastična postava je počivala na majhnih nožicah, ki sta tičali v močnih čevljih. Mišni in lepo oblikovani obraz je žarel v svežem zimskem zraku. Njena fina glavica je bila pokrita s težkimi, zlato-plavimi kitami izvanredne lepote. V splošnem je nudila ta mlada dama očarljiv pogled.

Bila je Jenny Warren, rejenka grofice Teje. Ob roki viseče drsalke so pričale s kakšnim namenom je šla na jezero. Ko je stopila preko kolovoza, so se pripeljale elegantne sani. V saneh je sedel, zavil v kožuh, gospod, star kakih osem in štirideset od petdesetih let. Ob pogledu na Jenny je dal takoj ustaviti.

Gospodična, — to mora biti pač dober dan. Sreča je ravno kar priletela preko moje poti.

Jenny je zrla smeje nanj, ko ji je poljubil roko. Njegov nekoliko rdeči, od majhnih modrih žilic prepreženi obraz, s sivo pomešanimi brki, je izdal prejšnjega častnika in isto je veljalo glede njegovih, na vojaški način pristrženih las. V očeh je bil izraz gurmanda, kadar ima pred seboj kako izbrano jed.

Boljšje bi bilo, če bi ostali v saneh, gospod baron. Tukaj na poti leži sneg precej visoko in vi gotovo ne nosite takih trdih čevljev kot jaz, — je rekla Jenny.

Baron Hazelvert je obudoval njeni mali nožici. Pri tem mu je postalo tako gorko, da si je odpel kožuh. Ali pa je hotel le markirati mladostni ogenj?

Prosim vas, zelo, gospodična, — malo snega ne sme žetirati starega vojaka! Če mi dovolite, vas premim peš v grad.

Jenny je zrla poredno nanj.

In če boste nato dobili nahod, bom seveda jaz kriva. Tega ne morem odgovarjati. Prosim, peljite se rajša.

Na noben način. Rajše imam nahod kot pa odpovedati se sreči. — Nato je ukazal kočijažu, naj odpelje naprej ter odšel sam z Jenny po stezi skozi park.

Prišla sta kramljati zrak živahnino, in veseli smehljaj Jenny je donel skozi mrzli zimski zrak. Precej razumljive komplimente barona je sprejela na šegav način, ker ni mislila, da misli resno s temi svojimi besedami. Ko sta šla preko velikega prostora pred porčalom, je zapazila Jenny s svojimi ostrimi očmi, da se je premikala sinja zavesa na oknu grofice Suzane, kot da je na Litro padla navzdol. Za trenutek je poletela senca preko njenega veselega obraza in tako je pričela hiteti, da jo je baron Hazelvert komaj dohajal.

Gospodična, zakaj naenkrat taka naglica? Ali mi hočete skrajšati par minut, katere mi je poklonila sreča?

Jenny se je obrnila proti njemu z resnim obrazom.

Ne, gospod baron, a jaz sem se ravnokar zavedla, da sem se zakasnila.

Ko sta stopila v veliko vežo ter je izročil baron služabniku klobuk in kožuh, je prišla grofica Suzana po stopnjicah. Bila je še vedno zelo čedna, postavna prikazen ter je izgledala odločno mlajša kot je bila. Znala je namreč s pomočjo obleke spraviti do veljave vse svoje mikavnosti. Iz njenega mrzlega nepremičnega obraza so ji blestele oči skoro sovražno proti Jenny.

Dolgo ste izostala, gospodična Warren. Mama je že vprašala po vas, — je rekla z ostrim povdankom, kot se govori napram podložnikom. Obraz Jenny je postal rdeč.

Takoj grem navzgor, — je rekla hitro, napravila poklon pred baronom ter zbežala pred mrzlimi, sovražnimi očmi po stopnicah. Baron Hazelvert je zrl z občudovanjem za njo. Nato pa se ga je polastila Suzana.

Dobrodošli, ljubi baron! — Ves teden vas ni bilo na izpregled.

(Dalje prihodnjih.)

MOLITVENIKI:

Table listing various prayer books and their prices, including 'Duša popolna', 'Marija Varhinja', 'Rajski glasovi', etc.

Angleški molitveniki:

Table listing English prayer books and their prices, including 'Child's Prayerbook', 'Key of Heaven', etc.

POUČNE KNJIGE:

Table listing educational books and their prices, including 'Amerika in Amerikanci', 'Angelska služba ali nauk', etc.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Table listing various stories and novels and their prices, including 'Amerika, povsod dobro, doma najbolje', 'Angeli smejajo', etc.

Table listing various literary works and their prices, including 'Podoba iz sanj', 'Povodcaj', 'Praki judex', etc.

SHAKESPEAREVA DELA:

Table listing Shakespeare's works and their prices, including 'Machbet', 'Othelo', etc.

SPLAŠNA KNJIŽNICA:

Table listing a collection of popular fiction and their prices, including 'St. 1. (Ivan Albrecht) Kraljina gruda', etc.

ZBIRKA SLOVENSkih POVESTI:

Table listing Slovenian folk tales and their prices, including '1. zv. Vojnomir ali pogostvo', etc.

SPISI ZA MLADINO:

Table listing books for young people and their prices, including '(GANGL) 2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi', etc.

KNJIGE ZA SLIKANJE:

Table listing books for coloring and their prices, including 'Mladi slikar', 'Silke iz pravljic', etc.

I G R E:

Table listing various games and their prices, including 'Beneški trgovci', 'Dnevnik Veselogra', etc.

Naročilo je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne snamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo. Ne naročite knjig, katerih ni v omotici. Knjige pošljemo poštino pristo.

Table listing shipping schedules for various lines, including '28. septembra: MAURETANIA', '29. septembra: Albert Ballin', etc.

SEST DNI PREKO OCEANA. Najkrajša in najbolj udobna pot za potovanje na ogromnih parnikih: FRANCE 3. okt. — 29. okt. PARIS 15. oktobra. — 26. nov. Ile de France 1. oktobra.

ALI VESTE. da ima vsak potnik na naših parnikih zaprto, privatno sobo? Če namerate potovati v Jugoslavijo naj vam naši agentje povedo o dobri hrani in izborni službi na naših ogromnih, hitrih, udobnih parnikih.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko. Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poseben o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Valed naše dolgoletne izkušnje vam mi samoremo dati najboljše pojasnila in priporočamo, vedno le provostnega brosparnika.

Kako dobiti svojce in starega kraja. Kdor želi dobiti sorodniki ali svojece in starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. In Jugoslavije bo pripravljen v tem letu 1927 preselencev, toda polovica te evro je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem čarilno in otroke od 18. do 21. leta in pa na polovico delavca.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT ST., NEW YORK